

Vatajankoski Oy :n omistajaohjauksen kehittäminen

KHALL 04.05.2026 § 150

Valmistelija

Mika Hatanpää

Kankaanpään kaupungilla on merkittävä omistus Vatajankoski Oy:ssä sekä suoraan että Vatajankosken Sähkön kuntayhtymän kautta. Omistus on kaupungille sekä strategisesti että taloudellisesti merkittävä. Kaupungin näkökulmasta on perusteltua arvioida Vatajankoski Oy:n omistusrakenteeseen liittyviä vaihtoehtoja, omistajaohjauksen kehittämismahdollisuuksia, yhtiön karkeaa arvoa sekä niitä mahdollisia tuloutusmekanismeja, joilla kaupungille omistuksesta saatavaa tuottoa voidaan pitää kilpailukykyisenä.

Asian kokonaisarvioinnin tueksi on tarkoituksenmukaista hankkia ulkopuolinen asiantuntijaselvitys Kotka & co. Asianajotoimisto Oy:lta. Selvityksen tarkoituksena on tuottaa jatkovalmistelulle oikeudellisesti ja taloudellisesti jäsennelty kokonaiskuva Kankaanpään kaupunkikonsernin Vatajankoski Oy:tä koskevista mahdollisista omistusjärjestelyistä, yhtiön karkeasta arvosta sekä erilaisista tuloutusmekanismeista. Selvityksen perusteella kaupunki voi arvioida omistajaohjauksen vahvistamista, omistusrakenteen mahdollista selkeyttämistä sekä kaupungille kertyvän tuloutuksen kehittämistä.

Kotka & co. Asianajotoimisto Oy tarjoutuu laatimaan Kankaanpään kaupungille selvityksen erilaisista Vatajankoski Oy:n omistusvaihtoehdoista ja niihin liittyvistä tarvittavista omistusjärjestelyistä sekä karkean Vatajankoski Oy:n arvonnäytteen. Kotka & co. Asianajotoimisto Oy:llä on vankka kokemus yritysjärjestelyistä sekä energiatoimialasta.

Kotka & co. Asianajotoimisto Oy esittää selvityksen laatimista tuntityönä 240-350 e/h+alv. Kustannusarvio selvityksen laatimisesta on 4.000-6.000 euroa + alv.

Yritysvaikutukset

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hankkia asiantuntijaselvityksen Kotka & co. Asianajotoimisto Oy:lta.

Päätös

Reijo Kuusisto, Sofia Latvajärvi ja Mikko Uusitalo poistuivat kokouksesta esteellisenä eivätkä osallistuneet asian käsittelyyn taikka päätöksentekoon. Paula Kuusisto toimi puheenjohtajana tämän pykälän käsittelyn ajan.

Ehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano

Kotka & co. Asianajotoimisto Oy

Lisätietoja antaa

Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää, 044 577 2210

KHALL 26.10.2026
3009/02.00/2026

Valmistelija

Mika Hatanpää

Kaupunginhallitus päätti 4.5.2026 § 150 hankkia Kotka & co. Asianajotoimisto Oyä selvityksen Vatajankoski Oy omistusjärjestelyvaihtoehdoista, yhtiön karkeasta arvosta sekä tuloutusmekanismeista. Selvitys on valmistunut 27.8.2026.

Kankaanpään kaupunki omistaa Vatajankoski Oy osakkeita suoraan, tytäryhtiöidensä kautta sekä Vatajankosken Sähkön kuntayhtymän kautta. Kaupungin suora omistus on noin 18,8 prosenttia osakkeista ja 25,25 prosenttia äänistä. Kuntayhtymä omistaa noin 55 prosenttia yhtiön osakkeista ja 58 prosenttia äänistä. Kankaanpään osuus kuntayhtymästä on noin 70,8 prosenttia ja Karvian noin 29,2 prosenttia.

Selvityksen mukaan omistusrakenteen yksinkertaistaminen voisi helpottaa omistuksen hallinnointia, tehostaa omistajaohjausta, keskittää äänivaltaa sekä ohjata omistuksesta saatavia tulovirtoja suoraan kaupungille. Keskeisiä vaihtoehtoja ovat kuntayhtymän purkaminen ja kaupungin tytäryhtiöiden omistamien osakkeiden hankkiminen kaupungin suoraan omistukseen. Selvityksessä tarkastellaan myös osakkeiden myyntiä kuntayhtymältä jäsenkunnille sekä holdingyhtiömallia. Holdingyhtiön perustamisen ei lähtökohtaisesti arvioida tuovan erityisiä säästöjä, ja se lisäisi hallinnollista työtä ja kustannuksia.

Kuntayhtymän tulot muodostuvat osinko-, korko- ja vuokratuloista. Sen toiminta perustuu Vatajankoski Oy osakkeiden ja maa-alueiden omistamiseen sekä yhtiön rahoittamiseen. Kuntayhtymän purkautuessa jäljelle jäävät varat jaetaan perussopimuksen mukaan jäsenkuntaosuuksien suhteessa. Purkamisen jälkeen jäsenkunnat omistaisivat niille siirtyvät osakkeet suoraan. Järjestelyjen vero-, rahoitus- ja sopimusvaikutukset sekä omaisuuden ja vastuiden jakaminen edellyttävät tarkempaa selvittämistä.

Jatkovalmistelussa on perusteltua vertailla omistuksen keskittämistä ja nykyisen kuntayhtymämallin säilyttämistä. Arvioinnissa tulee selvittää, mitä lisäarvoa ja hyötyjä kuntayhtymä tuottaa omistajaohjauksessa, rahoituksessa, riskienhallinnassa ja tuloutuksessa.

Yritysvaikutukset

Omistajaohjauksen selkeyttäminen voi parantaa omistajien tavoitteiden johdonmukaisuutta ja päätöksenteon sujuvuutta.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä selvityksen tiedoksi ja jatkaa Vatajankoski Oy:n omistajaohjauksen ja omistusrakenteen selkeyttämisen valmistelua.

Jatkovalmistelussa selvitetään:

1. Vatajankosken Sähkön kuntayhtymän purkamista ja Vatajankoski Oy:n omistuksen keskittämistä Kankaanpään kaupungille sekä näiden muutoksen hyötyjä ja haittoja;
2. Nykyisen kuntayhtymämallin säilyttämisen hyötyjä ja haittoja;
3. Vaihtoehtojen vaikutukset mm. omistajaohjaukseen, kaupungille kertyvään tuloutukseen, sopimukseen ja riskienhallintaan.

Vaihtoehtojen vertailu ja ehdotus jatkotoimenpiteistä tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Jatkoselvityksessä voidaan käyttää ulkopuolista asiantuntijaa.

Päätös

Täytäntöönpano

Karvian kunta
Vatajankosken Sähkön kuntayhtymä
Vatajankoski Oy

Lisätietoja antaa

Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää, 044 577 2210
